

PUKHTO.NET

پښتو ډاټ نېټ

ډال يونه ليونه گرځه

عزيز مانيروال

ٲول حقونہ ء لئكونكى ءى

كٲاب ٲٲٲر ءءنہ

ء كٲاب ءوم	ءا لئونے لئونے ءر ءه
ء شاعر ءوم	ءءنء مائءءوال
ءوروءءكى	قام قلم صوابى
ء ٲاٲ كال	اٲرل ۲۰۰۹
ءءءاء :	۱۰۰۰ ءوكه
ٲٲه	۲۰۰ روٲن
كمٲوٲر	ءٲٲح الله
سءرٲانہ	ٲار محمد ءر كى - كمال
ٲاٲءى	ءانش كٲاٲءون؁ قصه ءوانى ٲٲٲئور

ء كٲاب ء مونءلو ءر ك

- ۱- ءونئور سءى بك ائءئسى؁ ٲٲٲئور
- ۲- ءانش كٲاٲءون قصه ءوانى؁ ٲٲٲئور
- ۳- كالء بك ائءئسى؁ شءٲٲ ئئور ائءئسى؁ صوابى

تروڻ

د اکمل لیونی په نوم

چې لکه د پنجارې غونډې د پښتو په
لارو کوڅو، پولو پټو، غرونو غارو د پښتو
او پښتو د سرلوړی د پاره کړجی.

مورتہ

زما موری کہ پئے کور وی کہ پئے گور ئی
ستاد پاکی مینی پور دے پئے ما پوری

منه

زده د خپل قدر من او خواخوږي ملگري

بناغلي ماجد خان (باجا صوابي)

ډېر ممنون يم چې د امريکا (بوسټن) په تېر او
رنگين ژوند کښې د خپلې مور ژبې پښتو سره د
مينې او پت پاللو په توگه زما د کتاب د چاپولو ضد
ترسره کولو سره دا ثابته کړه چې په رښتيا د
باکو خان نمرې دے.

عزيز مانير وال

سريزه

خليل جبران وائي ژبه داسې رېساب يم چې د قوت گل لاس
مې ټنگوي بڼه داسې شپېلۍ يم چې ددغه لوني ذات ساه زما
په ذات کښې زما ځي راځي.

او دې وخت چې زه د کوم تخليق کار د فن په حقله خپلو
لوستونکو سره خبره کوم، نو په هغه هم لويې ذات دغه پيرزوينه
کړې ده، ځکه څو هغه وائي کته چې

زما خالق زما اشنا دے سر يې مه خوړوه

د پښتون رومانس ډکه دغه سندره چې اساس يې تپه ايز او
انداز يې سندرېز دے، د يو داسې شاعر د احساساتو هينداره
ده چې هم خپل اولس او هم خپلې خاورې سره لېونې مينه لري،
هم د جذبي اور او هم د خيال مستي لري. هم يې سياسي روزنه
شوې ده او هم د وطن د درخمو په مينه کښې د وطن په غرونو،
رغو، کلو او کوڅو کښې لېونې لېونې گرځيدلې دے

زما په خيال دا شاعري الهامي شاعري ده، خو زه چې د کوم
الهام خبره کوم، نو دا آسماني الهام نه دے، ددغه الهام
سرچينه د پښتونخوا غرونه، گلدرې، داکتاي او داکوڅي دي.
ددغه الهام سرچينه د شاعر مېړني ثقافت، تاريخي خاوره او
اولس دے اوس که د مزکي ددغه ټکلاگانو، ددغه جمال او
جلال آسمان سره څه تړون او څه رسته وي، شويېا دا الهام
آسماني هم دے او يېا مړونې دا وئيلې شو، چې زمونږ شاعر د

لېونې ذات شاگرد د دے او لکه د جبران دا دعوی کولې شی چې
 "زه داسې رباب یم چې د قوت کل لاس مې ټنگوی"

چا چې هم د هغه سندرېز غزلونه، لویې او نظمونه اورېدلی
 وی، نو دا به ئې ارومرو محسوس کړی وی، چې دغه هم د
 ابشار تر نه لری او هم د تورانکې د نغمې درد، هم د غره د ټپې
 مستی لری او هم د مېچجن د غرار خواږه لکه د غره د اوږونه
 او د هر قسمه کثافت نه پاکه دغه شاعری چې هم لکه د چر د
 اوسو بهاندې بهېږی او هم په خپل ذات کېنې پرېوانه خواږه،
 نرمی او مینه لری او دا ځکه چې شاعر ئې ټگيالې دے، خو
 جنګيالې نه دے او دا ځکه چې دغه شاعر په روحاني توګه آباد
 او په فکري توګه مضبوط دے، چې په کومه شاعری کېنې د
 وطن توتان، مېوي، ناروګانې او شوملي هم خپل ځانونه په
 دومره فطري اندز ځاني کړي، چې پکېنې د پښتو زلمو
 ارمانونه او امېدونه هم لکه د ستورو څلېږی او چې پرې د
 پښتون جانان سور ساتو او سره لوبته هم خوره وی او چې په خپل
 هر لفظ او هر حرف کېنې د بېلو، ناروګانو او تورانکو د سندرو
 موسیقيت او غنائیت لری، نو داسې شاعر ګڼ دې د کمپیوټر او
 ټيکالوجي دور کېنې هم د زرګونو زلمو په زړونو حکمرانی
 کوی او هغوی ئې د ځان سره شعرونه په موبائلو کېنې خوندي
 کوی، نو دا ځه ناشونی او ناویانه خبره نه ده. داسې شاعری چې
 د فوکلور درجي نه رسېدلې وی نه څوک هېرولې شی او نه ئې
 وخت د پښو لاندې کولې شی ترڅو چې پښتون ژوند دے وی او
 ترڅو چې پښتو ژوندی وی، تر هغې به د عزیز سندرې هم
 ژوندی وی او هم دغه شان به د امېد او پښتون رومانس خواږه
 په منګلو منګلو وېشي

هغه اڪثر پڻه محفل ڪيئي دا خبره ڪوي. چي ڙه شاعر نه یم او
 دا چي ڇه ڇه ليکلي دي، دا شاعري نه ده، بس هسي مي د
 خان لپاره ڇه گڏي وڏي ويلي دي البته دهغه دا خيال ده او
 دا خيال ني ڇه دوهه بهي خايه هم نه ده، چي هغه پو متحرک
 او Committed سياسي ورکر ده او پڻه دي خبره فخر هم ڪوي چي
 ده عدم تشدد د مبلغ بابا مري دي ني پڻه شعوري توکي قبوله ڪري
 ده. دهغه فلسفه ني فنڪار روح ته داسي ورکوزه شوي ده، چي
 رومانس هم ڪوي، نو د ملي وحدت او ملي روجي خواره
 پکيني موجود وي

د پنجابي پڻه ڙه پوهي

زما مور ماله کاهلي غواري

د سياسي ورکري دهغه دعوي ني هم بهي خايه نه ده، خو زما
 خيال ده چي دهغه د انفراديت او هر دلغيزي لويه حواله ده
 هغه شاعري ده ڪه مون دهغه ذات نه شاعري لري ڪرو، نو
 بيا زمون پڻه لاس پو داسي پرچوش سياسي ورکر اچي، چي تل
 ني د قام د شته ڪهو، پو ڪهو او سوکالي خوبونه ليدلي دي
 دهغه خوبونو پڻه تعبيرونو پسي ني لهنو مندي او جلي وهلي
 دي، خود هغه او دهغه د پو ٽولگي ملڪريو هر خوب اپو ته
 تعبير راوره او ورکر ده ده د شناخت او سوکالي پڻه دهغه
 تاروگو پسي چي هغوي ڪله هم گوتي گرڇولي دي، نو د وخت
 ڪاريزو ني ٽول لاسونه وني ڪري دي، خو پڻه لاس ني هيڃ نه دي
 راغلي

خپل ڙونه ني لمبه لمبه ڪري دي، د خپلو بچو ارمانونو
 باندي ني سترگي پتي ڪري دي، خود ده د دري ڪم پنخوسو
 ڪالو پڻه عمر ڪيئي هم خالي لاسونه ولا ده او دا ڇڪه چي د

وخت په منډه کې سیاسي قضا د قضا لپاره نه، د ځان لپاره
کېږي. د نن سیاسي قضا دوسره polluted شوي ده، چې د قضا او
جهان خبره بس یو خوب او خیال ده. دا گټنې اوس تش د
ځانه چاپېره جوړلی، ښه په نړۍ پکښې دروغ و نیلې شي او عزیز د
دروغو او بې ایماني په پوله هم نه ده تېر شوې، ځکه زه وایم
چې عزیز که منفرد ده، هغه که د زلمو د زړه درزا ده، عزیز
که عزیز ده، نو دا ځکه چې هغه د خپل مور ژبې ډېر خوب او
منفرد شاعر ده. عزیز که اولسي شاعر نه ده، نو د اولسي
شاعر ارومرو ده او که هغه دا وائی چې زه شاعر نه یم، نو دا
څه شوي خبره نه ده. د نړۍ اکثره لویو او مقبولو شاعرانو خپله
شاعري Disown کړې ده، هغه که خوشحال بابا ده او که اقبال
او که مرزا غالب
لکه غالب وائی

سوسال مې هې پېشه آیا سیه مری

کچې شاعري ذریعه روزگار نهیې مجله

حالاتکې دغه ټولو نوم او مقام هم د خپلې شاعري په سبب
ژوندی ده عزیز که خوشحال او اقبال نه ده، خو د خپل دور
یو مقبول شاعر ضرور ده، نو ځکه پکښې دغه احساس
محبوبیت شته، خو لکه څنگه چې هغه خپل جانان ته وائی

خیر ده د بل چا نه پوښتنه او کړه

زما برېښونه ستا بانه ټکلی دی

نو مونږ ورته هم وایو چې که ته شي نه مني نو خبر ده، د بل
چا نه پوښتنه او کړه، چې عزیز شاعر ده او که نه؟ او که ده،
نو څنگه شاعر ده؟

گو چې هغه سره د خپلو ملګریو اکثر په سیاسي مجاذ ماتي

خوړلې ده او د خپل غرض سر کېدو نه پس سياسي بنديانو هغوی د خپل خيالي رياست نه لکه د افلاطون لځ اوباسلی دی. خو خپل سياسي فکر او آدرش فنکار عزيز له ډېر ځه ورکړی دی، ځکه خو هغه د مظلومي عقېدې سره په خپلو رواياتو او مقدساتو کلک ولاړ دی او د خپل ذات دغه مظلومو ستو هغه د يو انسان په حيث دومره مظلوم کړې دي، چې چرې هم د وخت او حالاتو جبر ته سلامي شوې نه دي، ځکه خو د دومره اوږدې بې روزگاري او پريوانه معاشي مسئلو باوجود مونږ د هغه په شاعري کښې د مايوسي، بې وسي او بې ارزي د تيارو په ځاني د اميد او همت رڼا وينو.

هغه چرې هم ځان مظلوم نه دي گڼلې، ځکه خو ئې د هر قلمه حالاتو په نږدې سينه ډال نيولې ده او ځکه د خپلو الهامي سندرو په ذريعه په پښتون وطن او پښتنو زلميو د اميد، مينې، همت او پښتون روښان خواږه وېشې او هم دغه وجه ده، چې د هغه هر دويم، درېم غزل او لويه د فوکلور درجې ته ځان رسوي هغه د يو انسان په حيث د خپل دور د هر نړۍ بڼه او قام پرست فلمکار سندري خوښوي او دغه قلمي جدوجهد ئې قدروي خو د فنکار په حيث ئې اندز او اسلوب د هر چا نه بېل دي.

د هغه ځينې انقلابي او مزاحمتي نظمونه د هغه زماني پيداوار دي، چې کله هغه يو پرجوش انقلابي وو. پالېش، پالېش، دا ماشوم او ځينې نور ددې انداز او مزاج نور نظمونه او قطعي په دغه پرجوش دور کښې ليکلې شوي دي، خو دغلته هم د هغه انداز او اسلوب دا بناتي چې سره محض نارې نه وهی، پکښې دښه يو جذباتي فنکار او مېچور انسان پټ دي. د هغه روح کښې ناست

د شعله سره د ټيټکړي خبره د خپلې شعله د سادې بڼې سره
 مې خوښه کسي نو شي د همدې خبره د سادې بڼې سره
 د شعله سره شعله د سادې بڼې سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره

د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره

گوته هم نه شول د لږ

د وېش که هم خبره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره

که د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره
 د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره د شعله سره

نور الامين يوسف

شاه منصور

۱۳۵۰

ماہگ سوہ با او دوسو سرد بل ر سہل سو سو پوسہ
 حصی موہ پلاز سرد سہ کوں او د وریو وریو د ما مو پو یہ
 مقصد و مدگرو سہ جکری سککوہہ جو پو ہر سہ رن کوں
 نہ دی پکار

ہر جاہ سہ مہج سہ دی حسہ و سہ حسہ کوں د مقصد
 نہ ک ر سہ احسی ہم د عہ وجہ دہ حی سہ علقو سو کسی سہ حسہ
 سہ حسہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ علی سہ پچیل خد سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 برو گرم بلہ اسی سو سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 برو گرم لہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 مصوغی سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ گوپ کسی د سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 کدہ و سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ عرو سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

د چہو پسی سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

د عریر مہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
 جو پہ تر حہ داسی حد سہ سہ سہ سہ سہ
 دایہ سہ لگی حی دے حہ دے کہ حہ سہ سہ
 پچلا عہ دے کہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

عزیز زما پہ نیز

میرا یہ نام بھی ہے حکمِ بابر میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

میرا یہ نام بھی ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے
میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے میرا یہ نام ہے

غزل کبھی چہِ راخی

زب لعائن

خومرہ لونہ شاد دے

اظہار سی گر دے

مسمومہ گود دے

عقل حیران دے

لر رہ فہر وی

دہر مہر باد دے

دومرہ سوہرم

رحیم رحم دے

رمہ حال دے

رمہ حال دے

رحمة لعالمين

جي سارديا ڏهن ريسا ريسا شه
جهل ٻوله پري ڪسي وڃي ڇڏي شه

هر ٻيڪار ٺي مظلوم ٻوله ڏي شه
هر ڦرمان ٺي رڳو ٻوله ڏي شه

حوالو حال ڇا ڇڪي سڄو ڪسي ڳوڻ شه
جي سڀيڙي ٺي ڏي ڇڪي سڄو ڏي شه

حوالو سڄو ڪلهه محڪمي سڄي سڄي شه
محمد ﷺ آخر ڦرمان رسول الله شه

زما وروہو

جنگ قل دے سساں وڑلے کبری
د ج ورو د ج حساں وڑلے کسری

جی امی رلمی رامی پنه گولو لگی
بود مورد پنه درماں وڑلے کبری
جی بلارن سی بہ سرو سو کسی جی ووشی
سبمان پنه ہی سورن وڑلے کبری
جنگہ جی سم ہم پستون ہم مسلمانیم
مومنان و دعان وڑلے کبری
رموہر مکہ و سمان وڑلے کبری
رموہر عربو کسی مارغان وڑلے کبری
د سرتور بابا د مسی مسکابو
د بابا د روح رمسان وڑلے کبری

سترگہ ورو، ژہ ورو، داشورو
فلسفہ د پچا حان وڑلے کبری

سمنی سی ډي د وښودو ماسم ډي

ښر دره به تی د سمنو ماسم ډي

جمل سړی روښان د حسب لاش رکوی

گلر جه د ماسو ماسم ډي

د سور وړمي نظر حشر ن سولې

رم د تلو ماسم د رالو ماسم ډي

صحه جه به به هم ونګی

د لر ماسو نګېدو ماسم ډي

منګرو س د چا عریر محفل کسی

د زړېدو کو پسرلو ماسم ډي

کله بگساده کله سار شى
دې سادې سوري حمد راشي

کله زم به لبون جوړوي
رڼه کسي جيانوسه دجه راشي

هغه چې ره سار قربان يادېدم
کش که هغه وجوبه سار راشي

زم پسون لوڅ مانولې نه شى
پر کڼه هر څومره په ادا راشي

زړه گه چلې وېسې انلوه
غرمه لکه که چېرې راشي

کس کہ می با شعہ مہمہ ولدے
ستہ ورہل می جاں مدہ ولدے

دہمہ مہمہ حہمہ دہمہ کپے
رمہ کپہ دہمہ مہمہ ولدے

مہمہ مہمہ کپہ مہمہ حہمہ
مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ ولدے

حہمہ مہمہ مہمہ مہمہ کپہ
مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ ولدے

مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ
مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ مہمہ

لویہ

یو حی مہہ خہہ لویہہ پسر وومہ

لالیہ زہ در سرہ خمہ

زہہ جگریر کسی دی بہہ سا و پ نہہ

لالیہ زہ در سرہ خمہ

زما حاسہ گلائے سی

بہہ رلمو کسی شاد رلمے نی

ے بہہ گوگل کس می رہ گئے نی

دستی جاوری جھے نی

زہہ پستہ بہہ دی پنے سرگو کسی سانمہ

لالیہ زہ در سرہ خمہ

حرر ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 موڙ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 جي سڳاڻي ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 رها ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

لاله زده ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

لاله زده ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ
 ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

لاله زده ڏسڻ ڏسڻ ڏسڻ

خوابي رلغي نې په مخ حوري وري شوې
اروگسي مې د ريه کړې وري شوې

د بربرو ليوې سي ر به حور کړو
خه د سيسي خلي حوري دې راسې سوي

گلنه وس مې د حور د ر له پوتوبه
باحره نې حور رې ر مې شوې

ر به او وانه يه کومه باندې لار شم
پولې لارې رانه ست کوخي کوخي شوې

هغه شپه د هرېدو بڼه ده ررگيه
هغه شونډې چې په شونډو کېې او دې شوې

په غريز زړه کسي مې ډېرې حوصلې وې
خو چې بانه مخ مخ شوم نو گلي شوې

عالموہ بہ حر کرم عجبہ دہ
ہم لوطوہ مہ سوی ہم یستہ دہ

ست وعدہ چیر سفتا، حی محام کرم
د یستوپہ حہ کھی سمہ تہ سہ دہ

تومتونہ بہ سہ سہ سہ سہ کیری
چی رم عہ پہ درہ کھ ست درہ دہ

قسموہ د و فادی وارہ مات کرل
بہ مہ پیری زم کدکھ حوصلہ دہ

رلمیتوب او پعلنوب چہ لبوی شی
د عربہر د لبویوہ حہ گیلہ دہ

چرنہ چہی عرد محبت ولگی
دلہ بہ ماہ سدی تو مت ولگی

کہ بشر دپ کہی سی نوم واحلمہ
پہ رفیمہ موسم فیماہ ولگی

حسانہ ستا بہ محسور محفل کسی
پہ ماہ بدماہ دقسم ولگی

کلہ چہی چیلہ سی وسی وجہرم
مظلوم ژودور رہ وحش ولگی

رہ د ستری زلمتوب سترگی دی
عرس بہ کلہ بہ ہم ولگی

تک

موری نسبی دے مہی صد دے

حسلی ویسے شور مہ

د حیل فکر مہ دے کسے

رلمینوب حوری کوومہ

د جانان د خوانہ لری

عبو سترگو مہ ریل شور

گرمی شوی مہی حرم کری

پہ بی سرہ ارمانونو

گورو رلو کسے تیری وی

رہ گانی لہوومہ

خان د خانہ خبروومہ

خواسری راعوبوومہ

د بیدار عقل پہ سترگو

د جانان لاری خارمہ

توڑی سپی د عہ می صد دے

کہ نہ ہر خومرد اور دہ سی

کہ نہ ہر خومرد حورہ سی

زہ د وہم نہ منکریم

زہ پہ مینہ قلندریم

رموز سونی حوصلی دی

رموز و سی سی سری دی

راسرہ د زلمی فکر

بلی لاسو کسی دیوی دی

سور سحر نہ تنظر دے

موسرہ ہم کرے قرر دے

د سترې لارې سسډ کونو راتر عاړه وځی
د پاڅي ميسي نوموتو سوراسر عاړه وځی

رۀ درله د د در کوم سوډاۀ کيرسه را کړی
د گهگه ژوندون غمو سوراسر عاړه وځی

ما سره ور پي ر حجت شي جي مي خوا سره سي
م همدې همدې ازم سوو ر تر سره وځی

راځی چي چلې برحي وچېرو د در کوڅه کسي
جي غاړې وکړو قسمو سوراسر عاړه وځی

دا لہوے رږگے بلد دے رعدن سي نه شي
د چا رټلو خو سوو راتر عاړه وځی

عربز حبير دے بانره ده ايامين په چيو
ساست سره لوڅو سوراسر غاړه وځی

بس دے خمہ د جالو د دیب نہ
د نہ لری د جالو د دیب نہ

حسروہ می د ر د کھ پکھ شول
د زوولے د ر وود دیب نہ

سنری سیری برکالی می راویسیری
بہ پروند د د جویو د دیب نہ

ست ر تلوتہ لبولی سولے رپہ می
گلہ خی د دیب دیو د دیب نہ

لہونیہ گناہگار نی زری و شو
پہ عرب د قستو د دیب نہ

لویه

و غسده مې کړې س، و تل به ډک وومه

د سرو گلونو نه جان نه

غبارې له سب به املونه خور وومه

د سرو گلونو نه جان نه

سب به قسمه بعلنوب له

جبل به نصه رنمتوب له

د سب خو سی جبل سرتوب له

ر صوبر د دواړو لېوتوب له

ده به برې خا له قسمونه سرتوب وومه

د سرو گلونو نه جانانه

د مہی کور کسی مہ وسیرد
 جس د یو سل مہ مہ خار پرو
 دوز مہ جل جل مہ مسخرد
 مہ مہ یو سل مہ در پرو
 د سی مہ مہ یو لو مہ جو لو مہ لرمہ
 د سرو گلو نو نہ جانانہ

مہ لوی حیر مہ یو رو مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 د حہ گ وید کسی کو حی مہ حیر مہ
 د سرو گلو نو نہ جانانہ

د مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 د مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
 د سرو گلو نو نہ جانانہ

منه به کمجو کسی رڼک رڼک گلونه سپری نه سی
رڼه به رڼه کسی نه در را نه دوه سپری نه سی

سی ولسی نه نه نه نویسه یسه کرد
رحمی گوگل کسی می بارد رحیم سی نه سی

ما به خور و خور و خور و خور و خور و خور
نه هر عمرش ژوندون بر احوه و خور و سپری نه شی

نه و رخط عتق می دومره اعصاب نه کوه
چرخه رڼه نه لیونوب رڼه سپری نه سی

عمر نه نه نه سپری سوری خورې مه به دوه
خو جا به به نه نه نه نه نه نه نه نه نه نه نه

نه د جهان نه د جان قصه ده
دا مې د جلال سرتور رمان قصه ده

د وخت نه لاسو خي رنجي رنجي شو
بس د هغې خيسري گور - قصه ده

رمان د مستري رپه چاودلی روڼوون
خواره قسمه سب په مان قصه ده

که نومي نومه نه که مسمه
دا حور مان د امتحان قصه ده

غريزه رپه فلازولې نه شي
خه د وصال خه د هجران قصه ده

سم مرد گلوہ دی بہ نور و ریل کسی و سب سمد
یو اہر بولہ دی محفل عرن کسی و سب سمد

کہ محفل کسی مہی و ریل و سب سمد
بہ گوکہ بہ دی د سرگو حل کسی و سب سمد

بہ محفل کسی مہی و سب سمد
سولہوی بہ بہ بود محفل کسی و سب سمد

ہعی کو محفل کلکہ کرد مہ مرد بہ سمری ہرل
رہ ورنہ مرد لونیہ ہر محفل کسی و سب سمد

د سوموہ مہی پسوں بہ گی لہ داد و رکوی
عریہ حیل خں بہ یہ حیل مہرل کسی و سب سمد

سکھو ر غودہ می جیل ر گے د سسمہ
جاسو د مکی جی جکے د سسمہ

مکھو ر غودہ می جیل ر گے د سسمہ
جاسو د مکی جی جکے د سسمہ

سکھو ر غودہ می جیل ر گے د سسمہ
جاسو د مکی جی جکے د سسمہ

مکھو ر غودہ می جیل ر گے د سسمہ
جاسو د مکی جی جکے د سسمہ

مکھو ر غودہ می جیل ر گے د سسمہ
جاسو د مکی جی جکے د سسمہ

دا ماشوم؟

دغه ماشوم خرسه دلرې به راعښه سکرې
خو به سېچي دے خرب وړے عښه علي سکرې
خپې به خپې سوي خامې گريوان شېدنې سکرې
د دور خي روښون لمبو کسي مور دنې سکرې

به دکچکي را کسي ډر وږ وږ وږ دے
سکې وجود به د نکود که به سر وړ دے
خون عه ريلې حل وهلې م وړ دے
ساکر احمد به لر راوس به محور وړ دے

ما اسر د وکړه به مېرو مېرو مالېر عې
هغه خوشحاله مور ديوهي نومه خوشحاله ر عې
ما ترې سوس وکړه د کوم خانې مې چې حوله ر عې
سې علي بلې غرو سولې شو ژاله ر عې

محال نې شته مې محاله رږه چاودلې سکرې
د ولوو بندو په خپرو نگېدلې سکرې

جانو به و سي . نه جون سسنگو سسنگو سولې
د چيل ناروغه لار قصه کوي حدبو سولې
هر حه به وري وري گوري سوسو سولې
ډېر سړي سترې زوڼو زوڼو سوسو سولې

د حتمي غه د مور و لار د ناروغې غمونه
په دې ماسو د بدې رسيد دې دې غمونه
وروري ورد گڼه گاري رسيد گي غمونه
د روغه حه دا دې سدا د سوي غمونه

دد سي دد رسيد ددو حه گيدلې سگارې
نکه جي حو د قصه رسيد دد سگارې

رم ضر دد به سسنگو کسي سولوبه سماري
به غوچه غوچه رسيد دد چيل ارم بوبه سماري
رد و به لويي سړي سگارې بوبه سماري
و پد و پد لاسوبه مانه حبوبه سماري

و سي لار د به هوبل کسي کار کولې شمه
حاني پحولې شمه لومړی کسودنې شمه
دغه بيبالي و پسي ورنه و سخته شمه
رنه حرار شومه حي او د به که غلې شمه

ہر سو کریں مہر دہے ۔۔۔ چمکندے سکر
 قہرہ حدی دے دے مسودہ جو مہر دے سکر

دے مسودہ ۔۔۔ مہر کو دے قہر دے
 مہر دے رچہ مہر دے مہر دے
 حرمہ دے دے دے دے دے دے
 مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے

مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے
 مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے
 مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے
 مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے

مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے
 مہر دے مہر دے مہر دے مہر دے

داسی سے کہہ سکے دی کہ وہ
یہ عریسی خومرہ بچہ دی کہ وہ

مه راوسه سې روځ د وومه
لږې مسې په روځ دې کړمه

دوحہ میں غم سے خفا کی وجہ سے
 غم دور ہے لڑائی جڑ ہے

رَمَ سَحَرِ خَوَاسِي دِي وَرِ سَلَه
کَمِ حَمَه يَدِ دِ کَرَمِ دِي کَرَه

کله چې وحدي سو سکل دي کړمه
کله چې وزاري قسلا دي کړمه

حیل، لمیوب، اتہ، نہ، حیر، وونیل
عبر، رد، عری، دی، کر، مه، حو، ار، دی، کر، مه

دا بقیں می سل سہ سل دے
عرب روع سہ دے ن گل دے

ما تو کپی دی بر سوہ
سہ سہی سہی وریل دے
رور سہ ر سہ کسری س وی
سستو کسی د سہ سہ
سہ سہی سہ سوہ کسرم
سہی بر خسو عہ د عبدل دے
سہ سہ سہ سہ سہ سہ دی
رما رپہ د سہی سہ دے
سہ چہی ر سہی وار خط سہ
دا حو ح محب خہ چل دے

سہ دیار سوہی حوری دی
سہ عربہ سہ سہ سہ دے

دوہ شعرونہ

رہ د وصال پہ شپہ ہجران ناروغہ کہے ہمہ
طالبہ بکار د حیل حاس ناروغہ کہے ہمہ

مسہ کوی ولی نہ مسہ نادی نہ بوہری
د سی ہونبہر داسی نادان ناروغہ کہے ہمہ

درې شعرونه

د دوران غمونه ډېسر شول
ست غمونه رښه هېسر شول

خه تراخه وختونه ر علل
خه حوره وختونه تېر شول

ناچاري رڼگه دې وچوډه
د عزيز نار د شمېر شول

دُعا

چيل ماشو . و . گوگل حار نه دُعا چې ۳۱ ۱۲ ۱۹۹۲
باندې وليکلي شو،

که مړل به ډېر مړي .
چيل ستور حس مي مل دے
که گوگل دے او که بل دے
هر حېرمت گوگل دے

به ديلا د رږه درماني
گوگل حار حداني دې لوني کړه
نه سپني د حار نسي
گوگل حار حداني دې لوني کړه

ته احساس شي به خد به شي
 به د امن پيو ته شي
 خوښه شي ولوله شي
 د وطن به خنده شي
 د پيسو د نگرۍ به شي

گوگل خانه خدې دي موي که

د سرتوري جوړ خادر شي
 د عمر شي مور احمر شي
 احسنر شي د کتر شي
 د حل قام په عمه حمر شي
 د مې داسې مې ارم شي

گوگل خانه خدې دي لوني که

د حان سہی د چھان شی
 کہ گل حانہ یہ ریزہ حان سہی
 سورج سگالے خوان سہی
 سنگ بھوس بھوس د حان شی
 یہ سسور سہ و د سہی

گوگل حانہ خد نی دی لونی کہ

د "روس" د سیکسی ول شی
 د "رحمان باب" غزل سہی
 د "حوسن حمن" پنے پل شی
 "رحمت شاہ" عوسدی سائل شی
 د عربیہ رسوم و سہان شی

گوگل حانہ خد نی دی لونی کہ

سب يادونه ډېر حواره حواره لري
پهې مې به زوږل ژوږل رږه لري

کلی ته نې وړمه ورځې تلې ووم
ر غمه پرون س څومره سته لري

چرته چې د رڼا حېرې به کسري
هله برمنونه په چا سته لري

سو خلې س يو خلې ر وگوره
گراڼه ډېره گراڼه ست پرې څه لري

موږ غوسې د رڼو د دښ هاتو ته
عقل و مرغه کانه واره لري

هله نه ملگرو ته غبر شمه
کله چې په فرمې و په لگي

قطعہ

د لبوتوب د لبوالی د محسوری د ررگی
سب پدہ کرخہ کسی تناسد د ور تمہی تکوی

دومرہ حومح ریکسرن کر د سب سب مہوکی
د ب کی مہی خنکدن دے لاس و جسم بکی

رمب رنب رنب ملگرو د بیرو کلی کسی
خن بلول و ریگ بی حوروں بہ کوو

د بومتوبو الز موبو بہ سپوہ حور کپڑی
لگ کھ رپہ حودے دے بہ لوری د مرل بہ کوو

ونبله سسټه به خه خوږې
کله کله مې ډاږه خوږې

هغه چې ورسره به خوږې
هغه چې به ورسره به خوږې

د حل شاعر يې کي به خه ووايم
کله خوږې کله به خوږې

يوه يوه د بلبله د تـه
رلمه وجود مې په مږه خوږې

وعدده چې ما به شي بستو هاتيرې
په دې قسم دې سمه خوږې

د غره د سره مو پيه کوومه
کلی کسي ره د سار کسي هارعه خوږې

بېسه بدم نول لېونې خيالونه
رما وسه غلاکي خيالونه

خاړ خپلې هر غزل ککې ککې
هغه سترگې هغه زوږدي خيالونه
نه ملالې نه خوږه خاړه شومه
خڼگ نه خوږه نې سسې خيالونه
رما غزل غزل تپه تپه ککې
سما دتکې و مځکې خيالونه
دا جنتي د دور جنتي خيالونه
دا خوږه زوږدي ککې د مرگي خيالونه
خواښه خوښې ککې دم ختله شومه
يو غريبي ده بل رلمې خيالونه

ساده ساده عربي ده نرني
د خو ملگرو باراري خيالونه

د حور حاس د کلی لاری سس دے سترے شومہ
وس کہ رہا پہ سطر سی سس دے سترے شومہ

مم د میسی پنہ سس ہی درہ مسہ نکوسہ
کہ ہ قرار کہ پنہ سس ہی سس دے سترے شومہ

درہ حادلی روہ ر و سوہ راوہ سس
د حیلہ حاسہ ن روگ سی سس دے سترے شومہ

حبر سہ مہ نی سہ مہ سوری سگ ری وشولی
تہ نہ تر کومی زہ نہ خاری سس دے سترے شومہ

سہ لہوسوہ وس می چیلی دیب گی تہ بوخہ
رموہہ برحی نہ وی حواری سس دے سترے شومہ

د لسونی عریز نہ طمع سرگی مہ سورود
رما رانوہ ن قلاری سس دے سترے شومہ

لبوم کرم لولب کړه سب غموو سر خوړلو
په خواښي کسي نې بود کرم سب غموو سر خوړلو

رو گرون نوم دے حابه هر خه کړي په بويو
به اسم حې . ارحط کرم ست غموو سر خوړلو

گوتې شمارمه په لږد په حې حوي دومه
داسې د سې نتر کرم ست غموو . حې حوي

خپل حساس وده کومه خاږد حوده رو سم
مېکدي سره اسم کرم سب غموو سر خوړلو

رږه مې به لږي په سار کسي د حې حې حې سم
خود کلي حې حې کرم سب غموو سر خوړلو

سور به خه وکړي غره د حې حې سم
په مونږو کسي حط کرم سب غموو سر خوړلو

سپرلے اوزہ

د مصم ما د رو سار مولان سح حان چہ مہ ما د سر گرو و و پہ س د
کسی لیکم دے و مہ مولان سح حان کاترس کسی اور ولے
شوعے دے

سپرلے مخی لہ راغے
یو تپوس نی رانہ وکے
وی چہ دلنہ سو رلے و و
ددی کلی جگ پہکے و و
د عبرت او ناموس غرو و
رپہ نی د میسی سمدر و و
پہر ح سدی شیدا و و
د الله د در گدا و و
سر پسون بنہ مسلمان و و
مسدوت نی لونہ زمان و و

ڊپر سر ته بر انقلابي وو
 نش لاسونه در يابی وو
 دي بضم سر د به حگ وو
 فلندر وو نر ملتگ وو
 حق او عدل ني منزل وو
 جد و جهد وو عمل وو
 په وجود لکه خیر وو
 د مفتی صاحب لشکر وو

سرلی ډي حیر ډي ډي
 خو مس سرگي به ډي ډي

ما و نیل به پسر لبه
 خه خبر ني لهوي به

پسر لي به ډي ډي ډي ډي
 ما طرف ته را روان شه
 ز ما غریو په ماتېدو شو
 د ډي هم ډي حیر ډي ډي ډي
 و ډي ډي ډي ډي ډي ډي
 ما غرض به نېر پد مه

وي چي ده سره مي لوط وو
 ډير گلونه به راوړمه
 ما ونييل د زرگي سره
 به سپرلي به مسافره
 څه ورځه په خپله محبه
 داسي بڼه ئي ناخبره

ده وي نه کنه ورځمه
 دا گلونه ورکوومه
 آبه هم په انتظار وي
 ره هم لوط پوره کوومه

ما وي ر شه چي دي سوحه
 لري نه سا شه چي دي سوحه
 مقبري به مي روان که
 په دعا شه چي دي سوحه
 دا د هغه زلمي څلي
 دي کسي پروت هغه ساعلي
 د گلوبه پري حوره کړه
 ولي څي علي علي

سبل له خو حده ساسي له خو
ساره ساسي له پوي شي له خو

سپري شود لادو سادو پربوتو
سر سو دي فرار لري دمي له خو

م پنه غرمي شي حاسي وليده
مبي كوحي راكه ساري به حده

يه حده د مرگ ولي ژوند ځي
به ملگرو نول به دي گيلي له خو

عقله ساره سده دي پېژندلي يو
چرته حي موزرډ عواري هعي له خو

هغه چي نې ژوند سدره كړي وو
هغه غرمه مر سو جاري له خو

لویه

جانہ سیر لو د اساسین غاړې نیولی دی
 شپږ شم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

رمونږه کلی کښې میلی دی
 چینې خوړونه دې ولې دی
 د دنگو غرونو سلسلې دی
 دلته نگونه غېرتونه رېږدلی دی
 شپږ شم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

دا خور مانی، دا الوچی دی
 دا شاتوتان عوتی عوتی دی
 دا اخرا او خوشووی دی
 بره ما بڼ کښې خو ممانې لگېدلی دی
 شپږ شم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

شیشتی، ملخوزی او غندلی
 د ساگو دکې پولې پولې
 دا خلې راشه سارولې
 پلو دره کښې شا غندلې راختلی دی
 شرم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

رمکې اغوستې شپې خادر دے
 پگن تیر شو دے چتر دے
 باران به راشی مازیگر دے
 د کرمار په سر ورځې پر قیدلی دی
 شرم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

عزیزه څه چې دواړه خونښه
 هلته سپرلی هلته گلونه
 د سوات، بونیر وکړو سیلونه
 تمام عالم د درمائی په کنډاو تلی دی
 شرم گلان سپر دلی دی
 زمونږ کلی ته راشه

قطعات

رلمی و یحول غو پی جسکی و یحول غو پی
نپہ پہ افسوس کسی لوسی و یحول غو پی

د فکر پہ رہ ور لہ دھر رہ مور کرئی
ساری و یحول غو پی غرخی و یحول غو پی

مورہ تہول پہ یوہ مینہ گک ہگار یو
سہ پہ پگہ سہ سکرہ یو سہ پہ حار یو

مور د یول اسماست پہ مح منیں یو
ہسخ بی ہبختہ د اش سرگو کسی حار یو

جو مړه مېس جو مړه رازي عواږي
محبب هه به رڼگي حابي عواږي

د سحبه که خبر سسو کالو سومه
رڼه مې مېسې مل کلي عواږي

سب عواږي د موي د ښکله لور پوره
ب مېسکې او ب مېسکې عواږي

خدا يسه موي د جعي وري که
خوب ب چاسي و خوت ټوټي عواږي

احمر سردې نه وړي پور ګورمه
لور مې خادر روڼي خپلي عواږي

د پجاسی پئے ژہہ پئے پوہیری
رما مور مالہ کاسی غوپی

د حاس کلے دومرہ دہر لری دے
تسہ راتلہ عوتی سل روی عواری

و کھہ عہہ عر ر پڑمہ
هر ماسحوس د خوب گولی عواری

ستاد و عدي هعه سب بربری
به اسطبار مي سا روا بربری

سافي كه ديري پسر و سي و كپري
هعه مي ريد كسي حاجت بربری

گل به ميده كن شوه گته
زودون به دعه مسعود بربری

حق به حه والي پسون كلی كسي
حي سب حقا رب و لا تهر بربری

خه د حها حه د حان عموه
كله هعه او كله دا بربری

عززد دامي چه كسي ور بربری
د مني نوم وركسي سلا تهر بربری

لارہ غلطہ نہ کرو

مونہ مینہ کوؤ

مونہ حسن ستایو

ز مونہ ز پروہ سپرلی

تول گلان اویشو

پہ مینہ مینہ

خہ چیل حاس لہ ور کرو

خہ تول جھن لہ ور کرو

دی با تمام مورہ کسی

زورہ ور ڀ سوہ ڀ سوہ کرو

هم د خیل یار دپارہ

ہم د سب د ب د

مونہ تہ گرم اووانی

مونہ ورتہ سم اووایو

خکھ چہ سترگی لرو

خکھ چہ مینہ کوو

ہعہ خیل خان وگنو

خوک چہ سسار وگنو

ہعہ رم بہ نہ پ

رڈ د ہعہ بہ جدا

آخروہی

فصلی وری وری

کسی حوری وری سی

رڈ او رم فکروہ

چہ حملہ لار لہو و

د پ کپ مہی بہ مح

د سولی سر پیرنو

د تومتونو امیل

پہ ہسکہ عارہ اوپو

د گناہونو پیستی

پہ سرد فخر گنو

د یار پہ چم تیر پرو

پہ هر ستم تیر پرو

پہ منزل ستیری نہ یو

مون پر بہ منزل تہ رسو

شاتہ کتے نہ شو

لارہ غلطہ نہ کرو

اختبرته

ر. موبر به دلی حی 'حی حمره
 محکسی به د وعد که ر. حمره
 موبر له به هعه حمره ر. حمره
 حی ر. موبر کومی وی نویستی احمره

اردی راورد بحیر و به مات کرد
سم سور بحر به ظلم و به مات کرد
ردی ریمو به رواح و به مات کرد
سه نه صبه بر تو به مات کرد

هکې مومره اخځپه دې اڅرډه
جره وړو کسره د سبي جره

سړو زې خوږې لويې عوړې
 برنې رحې درېه جامې عوړې
 ديوه سالي عواړې مړې عوړې
 ددېره سړگې تماښې عوړې

مور د خه مور کوڅې اختره
 درته چې وده کړې خبرې اختره

ولورې لسه سده دېره دووې روږه
 ماته گړې بار له سکې روږه
 په مده سړو ور لې روږه
 پسون هېود سده جوړه خالي روږه

دريه په روږه کړه سمي اختره
 مور وعدي وي بستي خبره

بولوله برحې بر سرې ور کړه
 اخځه بولي بختوړې ور کړه
 سپر د قسمله مې د غړې ور کړه
 د لې سړې ولرې لرې ور کړه

عمو وکړو درې درې خبره
 مور به د خه خبروې خبره

حي ډهر جا سي ترونه رسه
 تاسې کله به خپل دلي رسه
 لکه د سړي عموني سړي نه رسه
 غر به حي څنگه به غوښتل رسه

حور غلوي حور حور حور
 دره مي ډري دي گلي حور

رہ سادہ پائے بلکہ دار دے
دا حوہی عوہی کر دے

ما سوال ما مت دے
ما سوہو سوہو ایک دے
سو طیمہ سر پ ما پوہری
کیری کسی می پ دے
پہ ایمان نی در سہ وایم
سی ایمان دے عدار دے
سہ سحر وحتی سہ خمہ
دیار کلی کسی می کر دے
د حی پو لو کسی حبستہ دے
دعہ سیکلے رہا سار دے

گزر ن گرن تہ پتہ وطن کسی
عربو تنسی تہ تار دے

د بهو لاندې په چل چل خو مرد مرد وده پکسي
 م نه کتل م نه کتل خو مرد مرد وده پکسي

هغه به سته جي گر گرو م اسمان راچو
 زړونه به زړه زړه دل خو مرد مرد وده پکسي
 پخو نه موږه لوي لوي خا صلي لرلي
 سسوي يفس نه حد به توکل خو مرد مرد وده پکسي
 م جي به م پوري حيدل هغه دي ياد دي که
 م جي به م پکسي ريڼ خو مرد مرد وده پکسي
 دلونې لاري هغه گور توب نه نه و حتمه
 م نه خپل م نه خپل خو مرد مرد وده پکسي
 م سوم ووم مور سر نه تلمه م م گ نو کره
 هغوي نه موږ کره رابلل خو مرد مرد وده پکسي

عزيرد سترې سومه پوري له ر علي يمه
 وخته راو گر خه يو خل خو مرد مرد وده پکسي

مسي د م رغو به دي سي عمه کړم
 به شوه د لاجو به دي سي عمه کړم

هه س مي دي نمراب جو جيسنه به نم
 حمه د ريو به دي سي عمه کړم

به غريبي خوهره لرو د رحيم کسي
 د پرو بار يو به دي سي عمه کړم

شکر دے پسنور دي بيه کړم سم
 حد به د گيلو به دي سي عمه کړم

بارد مت د غرو ووشابه کلے دے
 وي که د چيو به دي سي عمه کړم

سنا غرر شوم عقل فکر څه کووم
 دي لويو مپو به دي سي عمه کړم

اوو یہ نہ چ مہی رپہ نہ یللی دے
و کہ پتہ نہ مہی رپہ نہ یللی دے

ہر خلی دروع ونیلے نہ شہ
دا حسی سما مہی رپہ نہ یللی دے

وچچہ عصبہ نہ سورہی اہ حچہ
سما پتہ دی دا مہی رپہ نہ یللی دے

پتہ پتہ، علی علی درہ گورہ
خومرہ پتہ علامہی رپہ نہ یللی دے

بیاد عنم رنگو جسم نہ یلے ووم
گورہ ورتہ سما مہی رپہ نہ یللی دے

یہ عزیزہ سترگو نہ دی وواہ
ستسو نہ صلامہی مہی رپہ نہ یللی دے

ماسری کسی یو مری دے
سب د میسی لبوں دے

ساحر و خہ حری یی
مبہ خہ عجبہ تے دے
سب حیثیہ بوداگر سول
زمہ فکری لاری مے دے
د سیری سی ماسری دے
سارہ مہ حہ ماسری دے
پہ خلور کو حہ دس کسی
پستون سردے سگیالے دے
زمہ بریو سارہ سلی
ستا پہ پورہ مبحکے دے

دا دروچ پری خہ لہ وایی
عرب مر سہ دے رویدے دے

داسہ کلہ زمت کبری
سہ می عمر سہ نک کبری

سہ دالہ زمتہ جیری سہ
سو حل ماسہ دیک کبری

سہ سہ سہ کسی مروری
سہ سہ سہ کسی رحلا کبری

داسہ دلنہ برو دی
داسہ سہ روا کبری

سر می سہی نظر کبری
میہ لاسوا کبری

د عرل سہ نی زلمی وی
خو عربری سہ سود کبری

زما ملگرو

د تریخ ژوندون پہ لاره
 زما خوږو ملگرو
 ستاسو په مینه باندې
 برج زرگي لومه
 په سکو سو کسي
 په ورکو ملگرو
 ستاسو احسان منجه
 تاسو شعور راځي
 تاسو احساس راځي
 زه هم بدل درکوم
 زما د ژوند هره گهړی
 هره لحظه ستاسو ده

منم خبی ابلہ یو تول
 پہ دی از غنہ لاری
 دا سترے سترے مزل
 دا زرہ چاودلے سفر
 دا ژوبیل ژوبیل سفر
 پولی پولی مازیگر
 ذری ذری مابن مے
 ریچی ریچی نیہ پنه سر
 بی ہم رول سوکل لہو
 خویہ زما ملگرو
 رم درپہ دی گوگی ماحول کسی
 دہر ارم نونہ اوسی
 مانہ سوالونہ کوی
 زہ لاجوابہ یمہ
 تول رانہ تاؤ راتاؤ دی
 خہ د جانان غمونہ
 خہ دوران غمونہ
 داسی خیزونہ غواری
 چہ زہ ئی نہ پیرنم

کله ئې څنگ علووم
 کله ئې څنگ علووم
 گر نو ملگرو منم
 تاسو رڼه ده خاموشۍ ننګۍ شی
 خوتاسو څه خبر یې
 زما نولونه ډېر دی
 زما غمونه ډېر دی
 پټه ما بارونه ډېر دی
 ځکه یو دوه قدمه
 ستاسو نه وروستو څمه
 خوب هم ستاسو یمه
 چې د سې ونه گنۍ
 چې مړه خوا شو عزیز
 او د بل چا شو عزیز
 تاسو د ټول جهان یی
 ره به هم ستاسو یمه
 ستاسو په پاکه مینه
 درته خوگند کوومه
 تر هغې پورې به

چپے ژوند غریبہری را کسی

او که چری

ژوند بی وفائی و کرله

نویا

رم د قریبہ حاره ولکی

"د انقلاب سندره"

"د یو پښتون انقلاب"

د خوشحالو انقلاب

د سوکالو انقلاب"

تا چې د سې مینې داسې مخ روښی وکړله
رېگه دا دې سر کوری که سر لوړی وکړله

ورته لوگه شمه د مینې ته توبه مینه
م گست چې وکړله پری خوشحالی وکړله

همه گه ده ده داسې د سر و برده ده
داسې بویه ده که داسې مخ روښی وکړله

هغه د سې پو خو نحضې پو خوشحاله
مور شپې وکړله مورده شپې وکړله

عده غنې غره نه غره ټول مین فکرو
رېو دلیری وکړله سترگوری وکړله

ست احسانو ست پدو نو داسې وجرله
خود مې غزل ولیکه خود مې شاعری وکړله

سہ خہ وائی ولی علی علی سہ
 ہعہ سپہ سی ہیج ہسہ ریلے سہ

، ذنی پہ سمد رو کسی ستا سلی سہ
 چد حی سہ کنجھو کسی ستا سلی سہ
 ہسی ہو ہدہ سہ سہ کلی کسی
 ہسی ہم ست سو سہ سہ سلی سہ
 یہ رگہ ہر خہ راسہ سہ سہ سہ
 گورہ سگہ چیل شہ کرلے سہ
 دا خہ لوسہ کسی راوشولی
 شویدی می سہ شویدی حوولی سہ
 ما سہ دئی جل جلکے کرے دے
 ہم سی رائلی ہم سلی سہ

اوس عریس یہ خلقو کسی سہ علی سہ
 دا حی تو مو مو پیڑ سلی سہ

بیا یې سور ډېر دوه سده کړی دی
دې رپه ربه سور دوه خط کړی دی

سو خوا د دور د غمو و و خو پم
یا خو سب سرگي ۲ شا کړی دی
سکلو حقه ۲ سو خورده کړم
۲ سو موږ نه کسی پر ما کړی دی
به ملګرو سترې سترې روسته سره
ما خپل ۲ ما یوه پخلا کړی دی
موږه خپل خپله سورونی دی
موږه نور تموسه رڼا کړی دی
مسه کوم رپه ۲ ما یوه وای به
ما یه سو لاسو دا دا کړی دی

سه نه وه حسي د لادو بادو پرېو سو
دا غرر ربه خار بارو کړی دی

د روغ ژبې دې وېدې شوي انتظار گوته په حوله شه
 سوخل به پرله پسې شوي انتظار گوته په حوله شه

د دې سور دېسو د روح رڼو د کلی
 وس خدای د دې شوي انتظار گوته په حوله شه

مینه پرېه کسې غره دې شوي ستر سترې لمبې شوي
 د لاسه ځکه ځکه شوي شوي انتظار گوته په حوله شه

لارې خاړې لېونې هغه ستره راځي پرېه
 د ماسم تېرې خورې شوي انتظار گوته په حوله شه

د چېر علم مېچې په دانې غم غم ووه
 دا چېر ماتي مې نوبې شوي انتظار گوته په حوله شه

په غره چېر خه راووسو واپه ستره غره و شو
 په نیول چم کسې گڼکوسې شوي انتظار گوته په حوله شه

هغه سون د حساب جامع خبرتيا ته
 - حوټي گدا ته ماسدي حساب ته

د حساب من ته - خبر د مساحه لار د
 څه خبر شي په پرده کت کت ته

ده بڅيله هم ماس روپ کورپ سود
 به ماس بڅوله گلاب ته غلاب ته

ماس وي حوټي وي ته محو ډي راتنه
 د سوبکي به سوري دغه سوان حوټ ته

د حي رد غبر د حوټ د سوده لار د
 د د سگني هر بصر حوټ سرت ته

د من بادہ پستو حوا سدی رو بہ لوتی
چہ سرد لوری نہ ماسدی راوانہ لوسی .

گولو بارود و د و ط ماری سسی پی کرل
نکہ سے تہ پنے ہوا سدی راوانہ لوتی

ہر ماریگریہ ویو سور دے تہ سحر حوبرے
حرہ کابل او پکتب سدی راوانہ لوسی

د کونہی حور د لوری مور بہ حطر راشہ کہہ
د من عمہ پنے رست سدی راوانہ لوتی

د خوش حالی دود سی د سوکالی سیرلہ
د پستوپنے حواوش سدی رو بہ لوسی

مسہ سدرہ کردہ شاعرہ د حیرد سرہ
عزیزہ نرہ نہ جع باندی راوانہ لوسی

مہا کہ جری د سی جیل کوومہ
د حان کلی بہ نکل کوومہ

د مارگر ماحہ نہ وروسیو حمہ
د سہمہ ر دہن وں کوومہ

وس پہ رہا سی وسمہ مہ مہ
بہ جری حان بہ کجیل کوومہ

حجرہ کسی بہ سیل بہ ریح ورووم
کلہ بہ کلہ میل کوومہ

سہ سہ ملگرہ سریدلے ہمہ
سمہ د میسی پہ سہن کوومہ

ہمہ عربہ ہمہ روپ سوے بہ ہم
وہستو کسی لاری ول بہ وں کوومہ

بارہ سگاہ خوب کسی می لب دلے نی
س می پہ رہہ ڈبر رور بدلے نی

حہ در سمرہ و کرم ر و جہ پری سہ
سہ سہ سہ حورہ سر حورے بی

خان سنگ رولو سدی سرے سوی
د سی سہ حجاب می پوائے سی

ست کلی سہ شل خلد در عے ہم
وایہ کہ نہ کلہ رعلے نی

بارہ سہ ایمان نی در تہ وایمہ
سکلے نی ساعلے، بارولے سی

حیل لوفر لہگ غریب سہ وایمہ
بول عمر سی کارہ مگر خلدے نی

دس دد دد دد مکره
وډ رمد سس ککبه ساره

د سیکری دالویسه ده
مس راوپی سس دساره

لس نه گای عمل به
شل دمی کووم به ده

په م م م کوه نیکوه
لپونک نو کسی می شماره

رمسات ته نطاروی
داتوار به سر اتواره

عریر روپ شه او زه پیری
لاتراوسه می زور گداره

وړج کسې سل خله مېرم وړج کسې سل خله خوږ مرم
د سې بهر جی خوږه گوښی و خوږم او د کرم

د خم هر چه به سېو سو د به خوږ شو د به خوږ سو
به به خه به م کسې د به خنګه سېا خېرم

د خېل غمونه ډېر شول و سې به خه خېس به خه
د خېل غمونه سې کسې سې سې مې کرم

د وطن پچ به د به د اصف بله راواخله
د وطن منښت سول که د ډېرم که سېکرم

سې سې خنګه سېرې که سې سې سې وایي
سې د سوري او پېر سې د سې به هم وېرم

به به د کوومه که مې سېر دې کړوی
مې سې به احسان به د غېرېرېه کسې وېرم

مسح به عطسه دے حصہ دے سر بری مہ حوروہ
رمہ حنق رمہ مسہ دے سر بری مہ حوروہ

ما نہ بری روہ ما نہ حساس ما نہ حدی ر کرہ
رمہ نہ سن سر بری دے حصہ دے سر بری مہ حوروہ

رد نہ حوروہ کرہ نہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
سہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ

سہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
چرہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ

سہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ
رمہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ

یہ بونے کسی نہ سپید جلو حد بونے مہ مہ مہ

عربہ د بونے مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ مہ

عقل مې د مېني علامه کړې دے
د مې حورمرد ته سغه کړې دے

سکلو که نه سمه که نه حرد کسي سي
ر سر چل ږغې مې سلام کړې دے

هر مې مېد نه صمغ سحر مسوع دے
هر سحر مې نه مېد نه لړې دے

حد يې حير حو نه يې لاڅنگه وي
م ورتنه نه حظ کسي سلام کړې دے

د چېن او هغه چېن ستاسو سو
موږد حو نول غمړ ن کم کړې دے

بړه نه يه لمسه د سردو حلفو
هسي چېل غرير دي بد م کړې دے

اوس ہمعہ سہ یم بدل شوے یمہ
اُر عودی سور کہ عقل سوئے یمہ

سہ ہر د حار نیم عل موئے یمہ
مساجد حی با مرہ سور سہ یمہ

مسی احسان، خودی ورنے یمہ
حار سہ یحیلہ جل شوے یمہ

سہ یہ سو خبی رکتو سہ
رہ خو خو حله با گل شوے یمہ

عر برد اوس می ہر ولے سہ شی
وس دی نہ روح کسی شامل شوے یمہ

بہ سہی بہ چہ گرچہ
بہ لب بہ بہ گرچہ

بہ چہ بہی وہا سولی
اوس بہ چہ سہرہ گرچہ
سہ بہ سہرہ سہرہ کسی
کبری می سہا بہ کہ چہ
رہ یکہ د چلی رہا
عوسہی سہہ چہ بہ گرچہ
رہو بہو بہو کہو رہمہ
عرو بہو کہے چہ وہ گرچہ
شیخ سہرہ مہلا سہرہ
بہ گر خمہ بہ گرچہ

ہر چاہہ عریہ رہمہ
بک سو خہ بہ گرچہ

مجلس عمومی و اجتماعی

جہاں کی جہاں ہے وہی ہے وہی

مکتبہ دارالعلوم دیوبند

مذہب کے نام سے منسوب ہے۔

_____

۱۹۵۲ء

ہر جہ بہ کسی خیر کسی : خیر میں ہے

[illegible]

ہفتہ کی سی سب سے بڑھ کر ۵۵

شعاعہ بخاری سے ماخوذ

برکہ می: ہر گاہ کہ کمبر و نگی

میری زندگی ہے یہ سب

حمده شكري له به شير ذبي

بیت مدیر حسی به رتبه دوی

حکومت کے لیے ایک نیا دور
 ہے جس میں ہر شخص کو اپنا حصہ ملے گا

۱- کسی دیندار و خوری به سر و گردن جسد
هر سال علی بن ابی طالب کوئے به می

۱۔ کہ جس طرح یہ سب کچھ ہوا ہے

وین دی ہے حملو ڈگ سو بادی ویر برد
 حی م غودی بربگ کھمیلوئر ہے سی

رب ملگرو د مسجداں خلق سور مد سگوی
دوی به حبس ته حی بو حکه نرب خسر به ننی

حر فطرت جسده بر چه فطرت و ورونه
تغیر هغه نه جو هغه غریب کیدلے به سی

قطعه

دلاشیک زک زحمت تو کم و هلی سار
سب سے کرد و رد حوسی سے عیب حه و سکه

رد حو و ..... م سے ز س ی ر گسی نک ر دی
ز حاسر حیل سے ر ر حه ..... حه و سکه

قطعه

م و ی چپ ب لہ سے نکسی ر و ر مہ
حو سکی کائے دے سے رو و کبرن

سب زنگی سوری ملامتہ کر مہ
و س سے مہ یہ حو حلو کبری

خود دے کہ میرے لیے سوچے ہوئے ہے
 دیکھ کر میرے لیے سوچے ہوئے ہے

سایہ حلالہ دُستہ مسیہ وکد
دُستی سو سے نیوے سوے ڈے

سر کی دی جوری۔ ا حجل کیوں
ہو : دی مچھکے نسوے سے ۔

سہ می سو فرنگے می ہ می
د د حر بحر می سوے سوے دے

گل بسمل سے عور کسی داسی دوسل
دا حبس مسمولے لکویے شوے دے

مقررہ دستور کے تحت

گرچی لے یہ لے ہوئے ہوئے

زړه لرمه

زړه لرمه زړه کسي حدي لرمه

که نور څه سته که سته غږې سسي لرمه

ما ته حدي ورسکو خو زما ورسولې نه

خپل عمر ته حديد سب غه مې پر لاس دي

زړه لرمه زړه کسي حدي لرمه

د سب سادې سته خلاسي لرمه

ما سسي حساب نه ور نه دي کول سته

نصه نور نشته خو سته دي پر لاس

زړه لرمه زړه کسي حدي لرمه

د حي مړن ته حده رسد نه زړه دي لرمه

نه سته حدي ترې نه رته ورساڼي

ن سړه مې لوست نه ته رما حدي ترې

زړه لرمه زړه کسي حدي لرمه

غور غور ستره ماته سب د بار مې لرمه

مستحکم جی با حیدرہ حکوہ می یوہ اور سستہ

جی نہ رگڑ سہ نہ یو یوہ می یوہ اور سستہ

رہا خاں سہ می بھارت سہ نہ رجمہ

سہ محبت ساسو کو جو سہ می یوہ اور سستہ

نہ می نہ جان سرور سہ اسستہ کسری نہ

نہ ماریوہ سہ یوہ می یوہ اور سستہ

مساحتہ نہ می نہ ورگڑ سہ نہ کسکڑ سہ

یور نہ سگ نہ گرجندوہ می یوہ اور سستہ

سہ ریاک نہ می نہ کسکڑ سہ می نہ گری

نہ عیدچکو نہ حکوہ سہ می یوہ اور سستہ

خاں جی نہ می یہ یوہ یوں بھارت اولیہ سہ

غریبہ سہ نہ جھو سہ می یوہ اور سستہ

سہا جی نہ بصر د غور جسدے ہم
لکھ د غور د غور جسدے ہم

وہ ر سہ سی سہ سہ سی دہ سہ سہ
سارہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

تہ د سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
رہ نہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

یہ عریسی ہم کسود ستوں ہمہ
رہ گورے سہ سہ سہ سہ سہ سہ

رہ دہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ
وہی ورہ سہ سہ سہ سہ سہ سہ

سکلو سور به خه کمروړے شوے به

لر غوندي به ږد کمروړے شوے به

ر حسو به سک ږد حرد حرد دد

سپږ ر سو ويجه کمروړے شوے به

او د سپرگو جنگ کسی به کسی دد

دغه جنگ کسی ږد کمروړے شوے به

سور حور د به هر ح ږوړوړ به

س حو به هغه کمروړے شوے به

دا چي به رقيب او نه حان لرم

يوه شومه به کمروړے شوے به

مړگ راته په چغو چغو وونل

ږد به ژوند به کمروړے شوے به

د جی تہار سوے دے
جو مرد نہ کبار سوے دے

سوے دے ہول مار مگر
سب سب سوے دے

تہہ اورج با با دووم
د مہی دور گار سوے دے

مہا سہا عری کپی دہ
عہد کسی چار سوے دے

نیچہ نہ خہ سی حیر
رہہ کسی مہی عار سوے دے

س . علي سي جا نه نه ستا جه نه لگي
ستا مه و نه حتي حصه نارد ستا جه نه لگي

کلی وال هرويوه . . . . . کسي په ده سو
وس نه ستا جه نه لگي نه رڼه ده نه لگي

د حسي په وار بند سي رقيب جا نه حتي خه وايي
مخامخ سي رڼه و نه سني ستا جه نه لگي

د سپوس رڼه نه مه کړي حتي نه کومه ي په لږم
رڼه د مبسي سحر ي نه رڼه د خه نه لگي

اوس د سکلود محفل نه لږ په ډډه باندې گرځه
په سبده بده غورځوده اد خه پته لگي

سے دی ہوئی تحریریں میں سے
 دیں کہ وہ میں نے ان سے

[illegible]

بہ حی خیل ورو او خیل غریر گیمہ
حارہ حدبو حورہ مہمال سائیمہ

کہہ د کلی کہہ د سار دے لبوے
کہہ حلقہ مہ سار دے لبوے

د سی کاردے رحبہ حلقو و سی
حلقو و سی حی ورگ رانہ لبوے

دا حی جبری گرسوں ہسکہ عری گرجی
خومرہ حور خومرہ مہ سار دے لبوے

خہ پہ رپہ کوی سو شعہ سی نہ خلیہ وی
حی کہ عقل کہ ہوس سار دے لبوے

عری رب نہ لبوہ لارہ کسی ولایہ دے
بید حایہ نظر دے لبوے

مات خو دره سل حله ونلی دی
مترگی دی حله سلا سکی دی

حی مترحلی می پر سمدلی دی
دره - حویوه جسمدلی دی
سکلی دی سمدلی - سمدلی دی
د بعلی رمی رموی دی
مات کسه دو پوله مات پدوسو
دلسه حویو ووری وری دی
هعه حی سی رده سو کره ووم
هعه دگسی دی سمدلی دی
مات ویده دیر د حقه ویده
مات خو حرو پیرمدلی دی

مات عریر پنه لملو حکلی دی
چا ورسره مترگی جنگولی دی

حی سب قصہ دد

خو مرد خسور دد

د مہی حک کسی

ر مہ سب سب دد

تل سہ سی سہ کری

د سب سب سب دد

کہ عر او حسم دد

لا پری برتہ دد

ستون کو پسمہ نو

سب منتو کد دد

یہ وہ دیکھ

لینے لگے سر دہ

حکیم سرری

سے گور دہ

عمر دہ رعلہ

د حیدر سہ دہ

خوک حی ہو سار دے

بوھوہہ حور دے

ہاےہہ ہی غے

نعمہ می سار دے

رکھہ رومب دے

رمب کاردے

مسسہ مہ سہ

نحوں سنگ دے

مسبہ نوتبہ دے

رمب دستار دے

رہے جی کورشی
ہے فکاردے

حدایں سے کرے
حمار حمار دے

راحتی جی جو نری
عرب اور گد دے

دے دے کہہ کہہ کہہ
دے دے کہہ کہہ کہہ

دن ہر گھنٹہ کی کسی
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ
نہ نہ نہ نہ نہ نہ

سب نہ کہہ نہ کہہ نہ کہہ
سب نہ کہہ نہ کہہ نہ کہہ

کلی و ب م عر خے م
بہ جدو سدی رو دے م

حی ستر م مسلمان م
حاجب م مبر م

بہ کور بی رہ حجرہ کسی
بہ بی بعلہ رہ نمے م

د احساس سور کسی بل مود
د الفہد اور لوگے م

م کلہ کلہ اورہ
سب عریر مہا لبونے م

بسمی می دیگر پئی دیں جا رہ
بسم علی می پر مسند پی دی جا رہ

رہ سورہ شہد - یہ سورہ جو پہلے
گئی جو مرد جو مرد سبکی - یہ سورہ

وس جمله حوسه گرچه در ده سره
بلا خلق لا کمی دی حارسه

هغه نه چي به ه کومو لارو تندي
ټولي لاري مې خبرلي دي حبه

مورخه نه لرم په دې نندې نگر سره
گرداړوه مې سسجلی دې خاږه

دا بہ خہ حل کسری

رہا معرور پستوں حصار سو دے سوے دے
 سم چکری سوے دے
 د بہ خہ حل کسری

دا دیستوں وطنی بجے دے
 پتہ مہو کلک سہرہ ڈرہ مرے دے
 ہائی ہائی یہ سو برسو رہے دے
 د مہو سی بہ کلاں سکوف حرماری سوے دے
 سم چکری سوے دے
 د بہ خہ حل کسری

رما ڈ ڈہری میسی مار وو
 بہ قد قامب و بہ حمار وو
 بند پیشتی حمار حمار وو
 وس د بوڈرو پہ لوگو کسی سی سوئے دے
 سم چکری شوئے دے
 دا بہ خہ چل کپری

عالمہ حہ کسی و شوئی
 ہعہ حرگی و ححری خہ شوئی
 ڈہری حہ می بہ رہ د شوئی
 دلہ انصاف دلہ دہری ای شوئے دے
 سم چکری شوئے دے
 د بہ حہ چل کپری

کلہ حہ کلہ فقیر سی
 کلہ مرید سی کلہ پیر سی
 کلہ عرب لیکسی نک عرب سی
 ہعہ عزیز مایروال ہم انری شوئے دے
 سم چکری شوئے دے
 دا بہ خہ چل کپری

به مودني چولي
 به مومسي چلي چلي
 به چوپو کسي کسي
 به چيو کسي وه خکي
 به بي ووه چلي
 به چرون موم چوپي
 به مومورو به کلي
 چي کوهي به غور چلي
 به چرون موم چوپي

به به ردي موم چوپي موم به موم وري به موم
 به به کسي حقه کسي به موم کسي حقه کسي
 به به موم وک موم به موم به موم به موم

به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم
 به به موم به موم به موم

به به موم به موم به موم به موم به موم
 به به کسي حقه کسي به موم کسي حقه کسي

ورکړه ده دود نه ورکړه کسې به هېر شوي
کام نه به پدېست کسې به هېر شوي

مې به نېو نېو کسې به نېو
غځېده ددې به حېر کسې به نېو

شېر نه به نېو نېو کسې به نېو
پوست نه به کړم کسې به هېر شوي

سې ولې مې مړې نه به پدېست
خوډ مېرې روډ به پدېست کسې به هېر شوي

وېش مې وکړو د مور نه فرسته هم
غرير نه به پدېست کسې به هېر شوي

کله حی د بار محفل به مدی و
زہ اور فیل دو یڈی سی بهی و

هسی به دنی مار کسی حسن حرسه دے
مار ، سبانه نو حکه مکیلی و

سکلو سبانه سبانه به طمع و
به حرسه کسی مدی به به حرسه و

به وضه مویر سبانه حلالی و
خو مرده به سبانه سبانه و

واورده عربت و محبت و
سور زوسدی کپی سل وری و

سرد وطن کاسو سو و وری و
چیل عربت سبانه سبانه و

و او سمجھالے سومہ
سہ سہ رلمے سومہ

روگو کسپ او سرمدہ
حک کہ لیوے سہ سہ

عقل ر سہ سہ دے
اوس نک ر سرے سومہ

سہ سہ چپ ر اووک سہ
سہ سہ رید سرے سومہ

شہ سہ سہ گورمہ
اد نسوم سویلے سومہ

سہ سو مہ نہ ہج سہ سو د
ہی نے سہ سے سو مہ

سہ می سوئی حمل حیک
رہ دی سو رائے سو مہ

رائو کسی می و کرد
گل سو مہ سرے سو مہ

سہ سو مہ نہ ہج سہ سو د
ہی نے سہ سے سو مہ

هېڅ سره حل خدکې نه کووم
واخله ده غفلت نه دي نه کووم

نه مې غوږ خوښو پسې مه گرځه
چې رږ رږ مه خپله نه کووم

هغسې خپله نه رږ رږ سرگرځو
وسې هم نه سوځې نه نه کووم

نه چې د پوښې کانه کسې
ده نه د نگرور نه نه کووم

خه کجری حل سون نه گرځه
حل مېسری روسی نه نه کووم

د رمب غر سر د ورته وگوره
ده سره خوږه لیدنه نه کووم

لوبہ

چہ د کدہ لہے ووہ   جی بہ کدہ جسی وی
رہ حومرہ لہوے ووہ   بہ حومرہ لہوے وی

جہری بہ ج کولی
سہی بہ دی کس
جہری بہ دی کولی

م حومرہ وراہی کری   ج حویہ کوتہی وی
رہ حومرہ لہوے ووہ   بہ حومرہ لہوے وی

لووہ جسی بہ و سو
عوہوہ جسی بہ و سو
عمہ جی بہ ر سہ سو

ہر کور کسی مردہ ی وی   ہر کور کسی بہ جوری وی
رہ حومرہ لہوے ووہ   نہ حومرہ لہوے وی

ہر کسی کسی پر رے

کنر کسی شہر میں

میرزا محمد علی خان

سودہ دہی حمامہ   حلہ کی مہلی وی

۱۰ خومرد لبومر و ۱۱ خومرد بوسوی ری

زید حیدر سیوری

و نه د مېر د کورنۍ وو

کو حجاب و محجبات پر

مکان و زمانه سخن است :   بهرین و بی بهرین می روی

د حور و سحر د " " د جيو مېر وليسي وي

لایس وین فو

سر زبده سر قند سر

بہارِ نبویؐ

دېر مادي دودوم   به ډېر د حېکيلۍ وي

د حومرد لیسو سر ووم   ه حومرد لیسو وی

د سي ڪارڊ ٿيئي مڏه سو
نن سڏه سو سڏه سڏه سڏه

د ڪو . د سڏو ڪسي ڪسي
د ڪسي ڪسي ڪسي ڪسي

سڏو سڏو سڏو سڏو
د مڏو ڪسي ڪسي

سڏو سڏو سڏو سڏو
ڪو سڏو سڏو سڏو

سڏو سڏو سڏو سڏو
سڏو سڏو سڏو سڏو

ملا مٹا جا کے کہ سو

لو کہ حد یہ سب سے سو

خسہ حرن کی زلمیوں سے

پہ و رود کا سوار سو

سکلی سرگ کی کہ نہ سو

د غریب غراں کسی سے سو

قطعه

د جېح جنوب د پسرني ژوندون سکه وړی
ملگرو تاسو وړی، م وړی دې وړی

دا شور دا چغې د الوگي د مښوونکي پر
که بس موبه وړی بس مو حاح وړی

پالیشی

ساسن سانس خلی پالیش
 د د ح د ر د س ر د د
 د د ح د و س ر گ د ن
 د د چ د ر و س م د د
 س و س س م ر د پ ہ ح گ د
 د د چ د س ر گ و ت و ر د
 د د ح د ر د ر م ر د
 د پ لیش س م م م م ع ہ
 ر ہ ح س و د ن ر ر و ا د

کپری س و ر و ا ر و م
 پ س ش، پ لیش، خلی پ لیش

د ظوضی رہی رہی رہی رہی رہی
 کپری حوری حوری حوری حوری
 حور ہر حور حور حور حور حور
 د وپ وپ وپ وپ وپ وپ وپ وپ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 د ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ

ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ

ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ

ہی ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ
 ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ ہ

حرو و سوره حو نه حله
د هر جا خيلى پالنه كړې
دده چيلې خيلى بسنه
د دېت خيلى مايس كړې
سه دوو سه ميه د ميه
احبوا د بخوا آوازونه
حو سه سه سه سه رې
خپلي بر خي قسقه مو به

د نړۍ مسلمانانو د حقونو د

ماسو ماس جو مسہ نہ
 دے دوسرے بہ حوری دے
 بہ دی حیل حسب وطن کسی
 حاس بہ ورے حیرانی دے
 دظاہر بظاہر دلا بہ
 در بندہ حوری بہ سر دے
 مے مگر مے مگر مے
 دے مے مے مے مے مے

مور به عواپی کدوه
بالس، بالس، خیدی بالیش

زما خویندې

مخ نه مې گوري زما لاسو ته تې کتلی نه دی
زما حور بڼو چرې ماته څه عوسلی نه دی

هر وختې، هر ساعتې دغه دعا گنې کوی
رښه ورور دې په سارو کښې رپاگنې کوی

شاه شاه برے سر د گوتو ووحی
سافی حاشہ مریگر د گوتو ووحی

د صبح ارمان نہ ہلہ سورہ کسری
رہ سو باحی حومرد رد گوتو ووحی
سما د میمی سا سرور اسادی سمدی
س سما کسی د حمر د توبہ ووحی
حلقہ شفی حور سستب حمر د
اداگسی دی اکثر د گوتو ووحی
رم رپہ راجنول حود بر اسادی
گراہ سما پہ یو نظر د گوتو ووحی
سادی دلاسلہ لاپہ لکھ د سی
د حاشہ چپ لکھ د گوتو ووحی

اے عرعرہ پرگسر سالہ ورشہ
ورہ ویہ لراورد گوتو ووحی

د رپہ دشتی نہ گپیری د سرے
پہ عصبو می حورری دا سرے

دعا گانی و سیری می و رہ و کری
سہ سادے شو بہ چیلری د سرے

ما پہ مار کھی سی سوس د حہ و کپو
وی چہ عرو سو کھی و سیرن . سرے

سہ پوچی پوچی حیرہ مرور شہی
د سر پہ لہر خہ خوشحالہری دا سرے

دا حہ رۂ تر سہ پہ شل خلہ خار ہرم
د وطن نہ قربا سری د سرے

جل سادہ سادہ عریر بہ جہرا بہرم

حدایہ کلہ بہ پوہری د سرے

پاډ مې نښه لار کلي کسې پاتې شو
رږ ډار به د يار کلي کسې پاتې شو

د سې د سار شور لږ به لږ کړې به
ما به حمل احبېر کلي کسې پاتې شو

بارد هغه غم ساري حاد حاد
جنگه سږ ور ګر کلي کسې پاتې شو

سار به د لوړو زړه هېره سوه
ما به بېر کلي کسې پاتې شو

سار کسې پوځ ګو چغې جوړې کړې
پره بېر دار کلي کسې پاتې شو

هغه چې لږ څه هم ورک شوي دي
هغه غريز جوړ کلي کسې پاتې شو

د بونیر پټه لور

سرد سو سرد ريگيسو مېلمه يم
د کلاکو کنکو ستو مېلمه يم
د غره په سر د پسرلو مېلمه يم
سړي د قطرب د سم رو مېلمه يم

مم چې د لښه ريگيسو او سپرې
په دغه وېو کې مېسې و سړي
دغه حويل کې غرڅمې و سړي
هغه د دغه ابي و سپرې

برېښه لوگي شمه د خواښو حوصلو مېلمه يم
غره د قدم لاندې کوي د بربلو مېلمه يم

هغه و وړمې سردرې ښکارېږي
دغه وړيڅي سمې شيې ښکارېږي

مکته په خوکه کسې بېرې سکر بېرې
وگوره چه د نننۍ سکر بېرې

رېگه بربر دوه وس دله د رېگو مېلمه يم
خار چې د لکه خړوي د سگېلو مېلمه به

يخ يخ بادونه خار حاسره راسه
علی شورونه چار حاسره پېره راسه
بول سا بستونه چار حاسره پېره راسه
د حاسره چار حاسره پېره راسه

دا چې په سره سره راغلي د مړيو مېلمه يم
دا چې په سکمه سکمه لارې د حسو مېلمه به

چې هواگي مستې مستې شولې
دلته بحري حوحي حوحي شولې
د بحري رلي پرانستې شولې
چې رڼې ولدمه سوخي شولې

عزیزه څنگه د حب او د پښو مېلمه يم
ارمن سب به ترېنه څمه د لمحو مېلمه يم

قطعه

سې نه تېه ساردرانه
سورمنه د ساردرانه

د دې غرو سوجا مونی -
د سسورمی په لاره راشه

موږ ټول په یوه هیسه گډه کار یو
سه سکرده و سه په ډگه سه په چارو یو

موږ د ټول انسانیت نه مخ منس یو
هیڅ نه هېڅه د شن سترگو کسې چار یو

دا مام چي ماريگر نه غاړه وځي
ستا يادونه مې ځيگر نه غاړه وځي

د سپوږمۍ درېر نه معلوم شه
د هديره پته مېرته غاړه وځي
پسرلي په ريځي رسي را ماښه
ميدان د سترگو شره غاړه وځي
لرو ورو يوه ورځ نه داسې رسي
چي کابل نه پېسور نه غاړه وځي
هم هغه خلق د کلي درپه در شي
چي د سرو گڼو کوگر نه غاړه وځي
وځي وځي بخښو و سمره وځي
نکلي موږه سره چرته غاړه وځي

غنم ريځه ساره سب درپه دپاره
غرېز ستا سوتول تيرته غاړه وځي

یو یاد

ددی ماہنام پہ نوم
 د چا د خنوسورے
 لکہ سکی نہ ورس
 سرہ لوپتہ خورہ کری
 لمبہ لمبہ گو تونہ
 شاعر زر گے غلووم
 یادونہ وہی چہری
 د چا د راز خبری
 د مینہی دکھی وعدی
 ہمدہ پہ چہ چہ
 پتہ د سونکی پہ سوری
 خوہی خوہی خبری
 حدسی حدسی خبری
 خشک پستی خبری
 نہ علی علی زہ

پتہ ساہ نیولی ژبہ
 راتہ حالونہ وائی
 د ویر ژرلی کلی
 د رپہ حودلی ژوندون
 حوصلی پاسہ پاسہ
 لہوتوب ولتوبہ
 رلمبوت سیرے بہ تی
 زہ ورتہ خہ اووایم
 بادہ پتہ مخہ دی شہ
 زما رنہ فکرونہ
 واخلد خانہ سرہ
 جانان تہ غلی وایہ
 ہعہ لو طوبہ می ہ د
 کلک فسموہ می ہ د
 زمانہ، تہ ہیر ہیری
 خزان خیلہ کوخی
 ستا بی گلونو اوریل
 ستا بی سری ملگرے
 لنڈہ دا خان سرہ بہ

سمسور سپرلے درولم

جاسہ بکہ سورہ شچہ دہ مانہ مہ شرمہرہ
رمور د دواپو سو حدہ دہ مہ مہ شرمہرہ

خو بی ر و سیدہ مسرہ د ر لستوب د مہ کپہ
سہ سعلوب دی ر لہ دہ مہ مہ شرمہرہ

شوبہ ی را حوجہ کپہ ر ی سورہ مہ راولہ
د و ر حطف مسی چہ دہ مہ مہ شرمہرہ

عبری را واجوہ د سورہ پہلہ مہ مہ
سہ خودی کپہ قصہ دہ مہ مہ شرمہرہ

یہ لہوئی مہ حول کسی خہ لہ سہ پی سی کوی
حب دی پورہ پستہ دہ مہ مہ شرمہرہ

د تومو نو گما نو نو بد بسو کلی کسی
عریہ خو مرہ عجیمہ دہ مہ مہ شرمہرہ

د ملگری نصیر خیم په یاد

رڼا ملگره د لاري م لمدلے نه وي
حرب کي ميسي لاس بيولے درله راوسمه

رڼا و ساروون نه ده ده ته سر نه ده په خه شو
س دي نه قسره هعي حدي گره شسده

...

د ډاکټر نجيب په مرگ

خو نه ح کسي حي ده زور دهغو کور ده
د ملگرو ملتو نه مې رڼه تور ده

د کجرو سامر حو پنه ډالرو
چلو ورونو نه د رکړه سکه ورور ده

لویہ

بہ دی پستوں کلی بہ رسی فیہ مہوہ
 لوظونہ مہ ماتوہ
 دیسی بہ مہ حلیہ ار یوہ
 لوظونہ مہ ماتوہ

د بسمود حقیقہ دے
 سو رادی رمور فطرت دے
 د علامی بہ موثر دے
 ہسی بہ ہر خدہ سدی ونی مساتوہ
 لوظونہ مہ ماتوہ

خنگہ پستوں مار بگرے دے
 وعدی رایہ دی کرہ سپر لے دے

سترگئی نہ لڑ درتہ رر گئے دے
د گورے پیر ملامے دے
چی بستہ وی سو وعدہ سورہ کو سہ
لوظونہ مہ ماتوہ

دلہ کسی حار با ملے کبری
حو سو حار گئے کبری
د مہی سو پالے کبری
حمل با سس نہ چرہ سترگئی لگو سہ
لوظونہ مہ ماتوہ

داتہ ددعہ حیر دے
کلی با پتی کہ سسور دے
پسوں کہ لردے و کہ سردے
نونی قابوں یو بی دسور دے
غریب کوی درتہ حولی و متوہ
لوظونہ مہ ماتوہ

راجنہ مینہ

د درہ نہ ورن کسیر کسی
 د چا د مینہ شور دے
 سلگی سلگی مینہ دہ
 خہ لہونی مینہ دہ
 داسی چرچقی کوی
 د ضبط بندونہ شلوی
 داسی باغی حدسی دی
 داسی باغی فکرونہ
 د رپہ کوخپ دکہ دی
 چارچاپہرہ
 پہ هنگامو د مینہ
 نعرے سوری وہی

د سرو تہری چغی
 زلمے زرگے و بخوی
 علام قانون نہ منی
 سادہ بادہ دنیا کنبی
 ہفہ د مکر قانون
 ہفہ د جبر قانون
 جانان پے جار عواری
 یا خان پے دار عواری
 خوا

چی دا د چامینہ دہ
 رست رشتیا مینہ دہ
 زوید لہ زوید وں نبوی
 پہ مرگوسی گوگل کسی
 سورہ مرنی گوگل کسی
 یولہوتوب خوروی
 پے دروازو د ذہن
 پے بر لکو د احساس
 رایبوی نبوی حدسی
 پے چعو چعو

په تاوه تاوه

دا تول رسمونه شری

دا رواجونه شری

تهرې تهرې وهمونه

د بې وسې خپسه

پاسی د ژوند د مری

اوس د هڅین زرگی

په یخه یخه سیمه

د سې ډیوې بلې - ن

مینه گرمه ورتنه

چې دا د چا مینه ده

ډېره رښتیا مینه ده

د نادانی ہعہ بیضی د گوسو وویلی
خو مرد خوڑی خوڑی لمحی د گوسو اوویلی

ما حیلولی وپی ت مردے کولم سنا
سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا

چی رلمسوت او لبوسوت ر مردی پی نہ شو
ہعہ حمار ہعہ سنی د گوسو وویلی

رہ د حالاتو سور رہ نہ سنا بیولے سنا ایم
ست ہم باروہ ہم بحر د گوسو اوویلی

وس پہ دی کلی کسی ہر خوک د خار حیرہ کوی
عرزہ بارہ بار پی د گوسو اوویلی

نا نشه نشه کل
ما پنه لپو ليو حکل

دغه سوس دوديب
په دهه به کړه سس

رېب ژوند کسي خوشحالي
په سخر کسي لکه گل

د خواصې خوږې قيصې
په پيرې کسي په دول

خو مرده نه لگي اشنا
سسو کسي ته درنل

ســنــد نــړــوــښــه اداګــښــي
ســي دوســي زــمــه عــرــل

چېل عمل د لارې مل
مــا کړلــي مــا رــل

پــد کــږي حــرــنــه هـ
د غـړـي رـه ســنـد رـل

کله کله سترگې وروړه
کله کله روږه تحوړه

هه چا به دومره خوږ کوه
ما جرته په هر دیا دوه

ږه له چا به ما ارم مایې
هه خنده خوښه راښه

ستا ست نېوښونه مه کوه
ما د سکو کلی به بوځه

باله به راوپمبه لویښه
لاپمه دعبر ته کوه

ږه ترې غږلو به خوږوم
سکلیه لوڅو به ماته توه

و سو پیرلی بہ ہر کلے
شاہ لبوئی راہو لہوہ

راغے بہ شہو شہو بارن
خن رہا شہری کسی نہوہ

یہ رہہ دا پردی راہیلوہ
میں لاس سولہ گر خہوہ

نہ کبری عریزہ بہ مہ
کوہی مہ رو بہ سہری کوہ

کہ وطن دے کہ حار
سو مہی روح دے مل مہی حار

د سب سب دے لو گے
دادا سب دے فرس

غریبی دے سب سب
سب گیلے دے دے

رہ دے سب سب سب
رہ دے سب سب سب

کہ سب سب کسی دی مہی
پہ مہی کسی یخراں

د لہوے لہوے لہوے
لہوے لہوے لہوے

یستو حوا منا پہ سیمہ
شبل سیمہ دودہ ررون

د یود حرد و و ر
رہ ہم رکہ سہ سمان

یسو پ گل ر سہ و نیل
سمتہ عر سیر رما پہ شان

قطعه

بومی د اوسکو اسونو او د سلگو طلسمونه
 بل می بیمگری رسونه و د سن لاسونه

حالی لاسونه وسدنه بانی دست کسی
 باد ز پیر گئی می ره غوی ریگ یه ر - ح - به

قطعه

باله به خنک لوتیه راوپر مه
 چپی د حیب به سری کتل پتوی

گلہ قسم دے چپی واس رسر خمه
 پنه سور سپرلی به چیل وریل پتوی

لوبه

ريگه د سي وحب کسي لاري ګل سوي
بيکيانې ګل شوي
بيکيانې ګل شوي

دا حې ټپ ټپ سره سره
دوم سره دوه سره سره
د غر سي له بيه له ماته بيل سوي
بيکيانې ګل شوي

د نه ماته نه ماتي
خه چي دي نه شوي دي
رځ دي د سر ګواري نه ماتي ګوګل شوي
بيکيانې ګل شوي

د لاسه ننگي خوړه
 د لاسه سالي خوړه
 د سرغږي وړشي سمد خارگل شوي
 بيكيانې گل شوي

موسم خاموشه ولسي
 محسوسه ولسي
 سره د سرغږي د مېي گل شوي
 بيكيانې گل شوي

د دے ساسی دے سویر و سوت
حو کسی کرمہ حو سحالہ سم

سر می نہ نعل گمرد می سسہ سود
سہ شومہ هی سبار حو سحالہ سم

سکلو پیسی در سہ در و الے سہ لے
مگر حمہ سمبار حو سحالہ سم

رد پ - - - - - د گرد سورے سم
سہ سہ - - - - - سحالہ سم

د ڏلبو سوږ چٽي پٺه راځي
کله کله ڇا ڇا پوري ڇا ڇا

ورته رڼا پوڻه مٿي او واهه
ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا

هر ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا
ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا

ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا
ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا

ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا
ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا

ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا
ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا ڇا

حي وطن در به با د نري مسافره
يک به با خنګه سر نري مسافره

سر دې سمن حرم دې نوره شوه حاسه
خنده دې هم پر نري مسافره
ما ګه نه د سار وړ نري علي
بې په سار سار پر نري مسافره
و نه واسه د سار کور و نه
يسر دې حاس به خپل نري مسافره
هله روح هله نسوي نري د نري مسافره
لېوې دلته ر غري مسافره
د ماس پر کړ مارد د نري مسافره
شل خو و نه ر بهرن مسافره
د خوړو بېګو مومو چاي پر نه ده
ساک شه روح ډوډي پخپل نري مسافره

ستا غر پر سمي مسوم به کور به ر غي
خپل پچي نري حاس پر نري مسافره

قطعه

حرد دے يو حل به مرد گلاں شي بېسي ويې دي
د سستو ر لمو ر گوښو كي تودې ويې دي

د وطن بوي چي ملاله به شي سياله به شي
د مردور سو . دهق ب سو برگسي ويې دي

لویه

به چل رښمن پروسی به به مع نیوسه
 وډ کسې وری ټولویه وډ کسې وری ټولویه
 خدا به د جیت په سرو غرمو کسې
 جی انده ګر جی ک پرو کسې
 مېې راسکلی لاجی سې ګر خویسه
 وډ کسې وری ټولویه وډ کسې وری ټولویه
 ورد اسمد به راوړی
 مرغی په وسو کسې پتېری
 لوري محی جیلې وررې غرویه
 وډ کسې وری ټولویه وډ کسې وری ټولویه

ل د سر سټو موروسه

د گوگوش تېو واروسه

شپور نه مېښي کسي چيل اړمن په کوسه

وډ کسي وري بولوسه وډ کسي وري بولوسه

حيښي د وسمه خوشحالري

د ورور واده کسي سه کدوري

خپلي ورونډاړې له نه محسې ورکوسه

وډ کسي وري بولوسه وډ کسي وري بولوسه

دِ حَسْبِی سَی مَحَالِہ گِر خَمِہ
بِ سَی لَمَو لَہ گِر خَمِہ

شَرِد کُوحِہ ہَر دِلَہ بَہ
مَی لَہ دِلَہ گِر خَمِہ
سَی سَورِ مَی دَہ دَہ وِہ
حَو بَہ رَاحِی مَہ گِر خَمِہ
سَکِلَہ سَہ حَسَد کَسی سَہ وِہ دِی
رَد حَو رُوم حَالِہ گِر خَمِہ
بَہ خَمِہ سَہ رُوم بَہ وِہ رَمِہ
عَرو سَہ کَسی حَو نَہ لَہ گِر خَمِہ
گِر بَہ رَد لَہ تَہ سَہ عَو پَہ
خَمِہ یَہ رَہ لَہ گِر خَمِہ

سَن د غَر لُوس سَہ رَہ یَہ
رَاشَہ مَہ سَہ وِہ گِر خَمِہ

د جوسى هعه و جوسه
د سار جو محفلو سسه

سسه سسه سسه سسه
د سگه سسه سسه سسه

و وري هسه و سسه سسه
چسپ سسه و سسه سسه

سسه سسه سسه سسه
د سسه سسه سسه سسه

دا دى و گوره سسه سسه
دا دى ر علل ست يدونه

چا چا سرد سا سستویه

د سسری علی علامتویه

د چا چا دل لوری سده

ر به اوو به چالویه

سا سو کلمی کسې چا به

سسری رنګه دی رنګویه

سو به به د کر مه و خله

سسری د چل تر سر سغرویه

قطعہ

سہ د خاں سی رہ دیارِ رُخسارِ چہاں سہ
 مہ سہ دی سہ دی سہ کپہ سہ سہ

سیت جنگل دے رہ کلیے وطن ستسہ
 خباور سی رورور نی رہا سواں یم

دا سوتی گورج کوی
 هون سی و خوری مساح کوی
 لگسپه کرو سکی دی
 دا خلق سري رخ کوی
 سس د متیور و رمور چه پکسی حور ده ده
 ستاد کلی لاره ده

کری کور سوخی کوی
 سس کوی حمای کون
 سعلی سیر و حوی
 سس سس پوخی نه
 ر سس سس د سس د سس د سس د سس د
 ستاد کلی لاره ده

کلی کسپ حی سگ سسه
 حان سس په حنک سسه
 ر سس سس سس سس
 یون لاهی لوک سسه
 هر د سس سس سس سس د سس د سس د سس د
 ستاد کلی لاره ده

بدلون

د ر م م د س ع و ر ج ع س ه
 د ر م م د ر پ د و ر د ع
 د س و د د ا س م ا ن د ع
 د ژ پ د ح و د ن ی — و ا ر ر د ع
 که س ر ی م ر م ه که س ر ی م د ه
 د ب ط م — ه ب د ل و م ه
 د ب ط م — ه ب د ل و م ه

د ی ب ط م ک س ی و ح س و ه
 د ی ب ط م ک س ی ف ر س و ه
 د ی ب ط م ک س ی ظ ل م و ه
 د ی ب ط م ک س ی ر ی خ ب ر و ه
 ژ و د ه خ گ ه ب ه ر و م ه
 د ب ط م — ه ب د ل و م ه

دا نظام جو حوروں دے
 ہسر و گہرے سری حمر دے
 دے دھبی سے مکر دے
 دے کافر دے دے کافر دے

حار سے ذریعہ خبر و مہ
 د نظام سے بد نو و مہ

د نظام سے قتل دے
 سب سے قتل سے قتل دے
 دہر و قتل سے قتل دے
 د حیل روئے مہ سے قتل دے

د رومی سے بد نو و مہ
 د نظام سے بد نو و مہ

د نظام سے بد نو و مہ
 ہر د حیل سے بد نو و مہ
 ہر د حیل سے بد نو و مہ
 ہر د حیل سے بد نو و مہ

حیل سے بد نو و مہ
 د نظام سے بد نو و مہ

د بظاہر حوسری حور دے
 حید کرے ورور دور دور دے
 روسی سر دے د چیلی سوز دے
 بس ہمہ دار سے سوز دے
 سور سر لے سے رومہ
 د بظاہر سے بد تو مہ

پښتانه یادونه

ست یادونه پښتانه دی
 ما سره مینه پالی
 لارې د زړه پېژنی
 درانه کاته پېژنی
 هغوی سړي هم سوهری
 څنگه چې ده سوهرم
 چرته د مینې گریوان
 ریڅې ریڅې نه شی
 چرته د مینې دستور
 ټوټې ټوټې نه شی
 ځکه خو پرله پسې
 ماله والی راوړی
 په تور ما بنام راشی

خوبو به و تحوی

س ز برک پہ وحی

د عور حری و کرو

د ح موسی به مور کسی

هعه ر پ حری

د بحی مسی حری

بره ر س

پشتونولی پیژنی

مینې له مینه راوړی

به حار بدل به بریدی

مبه کسی چل به بریدی

داسې ساده یادونه

څنگه چې زه ساده یم

زما د ژوند ملگری

زمونږه کلې کېږی

تیوس پوښتنه کوی

ما سره شپې تېروی

پاکې جذبې گرموی

فراق لولو لولو کړی

ناقلاری اوده کری
 سستور رپگیے خوشحال شی
 چیلې تسمې لری کری
 رازونه تول پرانیزی
 عبری حوری و ری کری
 داب تریا احساس مې
 سم لہونے د مینې

ستا د یادوتوپہ شان

ہندارہ

گمان حرام دے
 شک بزدلی دہ
 وہم گناہ دہ
 کدہ داروغ وی
 تہ نہی ہی پتہ
 تہ دروغزن ہی
 پتہ زہرہ حیرن ہی
 پتہ زہرہ خیرن ہی

نو

زہ گناہگار شوم
 پتہ پیستو خوار شوم
 د روح بیمار شوم

حوا

کہ دا ربتیا وی

احساس دے غل وی

خلوص دے شل وی

رہے کسی دے تل وی

نوت رہے رہے رہے

سسور سسور

ح رہے

د شير علي باج به ياد کسي

سر داد سید داد بسوی و
حد بسوی و فلاحی و

مرگ نہی ہے مہی سے، سولے
سیر غیبی : حب و مدد و دود

قطعه

پس با عروسیه دوری و سرادی
مور جمل میجلی روایت سردهو که کری ده

د جنت دیوړه سیمه حواله پرتله ده
بستونو یحي حربه خود گشته ده که کړي ده

د جهان غمه د جهان غمه سره يوځای راسه

د جهان غمه دې نادر غمه سره يوځای راسه

به بسون لوڅه مې غبار نه ښه بر سر مې مېده

خود مې مې او مې رڼه غمه سره يوځای راسه

زما د پېداړې مې ن سوو سړې

شم دور به د گړن غمه سره يوځای شه

قبضه پر ده ده لوستو به مې سړې مې گرمه

من د سمگړې زمان غمه سره يوځای شه

گراښه راځ شه چې د لارې سمگرت وېلو

زېږگه خپل مېړان غمه سره يوځای شه

خوښلي لارې غري سره اوږه به وره

کله که همته خپل غمه سره يوځای شه

سر راجہ لہوے لہوے لہوے لہوے

دري دري پري پري پري پري

سر ولسی ولسی ولسی ولسی

رما رما رما رما رما رما

رما رما رما رما رما رما

رما رما رما رما رما رما

دري کالی کالی کالی کالی

رما رما رما رما رما رما

رما رما رما رما رما رما

رما رما رما رما رما رما

وگورہ دی لہوے لہوے لہوے

رما رما رما رما رما رما

گر به باده سبزه محبه ما گران دی
گی سبزه دحمه بی سر در قفس دی

په خو و رحو کسی به نه سی ما باماب کرم
سبزه شمویه به ما نه نه بانه دی

نه ما به روجی شوی حوری موی
حوسا لیرده نا ورخی نه بانه دی

شبحه باده سبزه مارغه بری به چور لیری
نه حوری نه وصا او نه حور دی

ادگی سی سی سدری کپنه عریه
گلان محی یونرم به سر حان دی

کرم رزمورد مہی علامہ دے
سودہ نری سپر سو و سومف جاردی

دا حی دلہ تہ مہ و فک عوہم
دارم جالوسہ حومرد سومساردی

حو حی حہ و وطن تان و مہ و ل دی
عبر حہ دغہ سورم باران دی

د بینظیر بو تو پۂ یاد کنبی

جی کردار نی بینظیر وو
جی جرات نی بی مثال وو

پۂ دی غونڈہ ایشیاء کنبی
علامت د اعتدال وو

کہ مشرق دے کہ مغرب دے
تول پۂ چغو چغو ژاری

د غیرت مجسمہ وہ
ہم جلال وو ہم جمال وو

وی ہفہ دہری پختی سترگی
غٹی اوپدی نشی نشی سترگی

د منینانو دا دستور منمہ
کوی پے سترگو کینی وعدی سترگی

قسم دے نہ ہر پری نہ ہر پری
خوپری خوپری خوری وری سترگی

چی پے یوہ کتنہ زپہ تختوی
داسی راپہنی شولی غلی سترگی

زموثر پے چم کینی پرگنی سترگی
ستا تور بخنی خماری سترگی

عزیزہ اووایہ پے جار اووایہ
زما د ستی ژوند دمی سترگی

چي رات پور ڀرتو زما خودداره سر شنه
گرانه ياره محبت دي زورور شنه

اوس به کوم خاني وي نه کومه باند دي لڙ شم
خامخا به چرتو ناست وي سازيگر شنه

چي مي وگوتل احساس راڪني راويني شنه
شيخه اوس مي ايله عقل برابر شنه

ستا دا وارو ڪاينات به پري لمبه شي
ڪه يو آه مي نه ڏيگي نه رابهر شنه

دا اعلان ۾ بازارون ڪڍي پڪار ڏي
چي عزيز ڏهونيانو سرلڻيڪر شنه

که دی د سمي که د غرو ټيکلی دی
 ټوله دنیا کښې پښتانه ټيکلی دی
 خیر دے د بل چانه پوښتنه وکه
 خما پرېتونه سنا بانه ټيکلی دی